

Arbeidstilsynet
Statens Hus
7468 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
12/1222 - ASS

Dato
11.02.2013

Tildelingsbrev 2013 - Arbeidstilsynet

1. INNLEDNING

Arbeidsdepartementet gir med dette rammer og retningslinjer for Arbeidstilsynets virksomhet i 2013.

Det vises til Prop. 1 S (2012-2013) fra Arbeidsdepartementet samt Innst. 15 S (2012-2013). Med bakgrunn i dette har Arbeidsdepartementet utarbeidet tildelingsbrev som gir de økonomiske rammene for Arbeidstilsynet i 2013 og en nærmere beskrivelse av prioriteringer, mål og rapporteringskrav.

Målene i tildelingsbrevet vil være styrende for tilsynets virksomhet. Erfaring tilsier imidlertid at det kan komme saker som det ikke er tatt høyde for ved årets begynnelse og som kan få stor oppmerksomhet og kreve betydelig innsats. Arbeidstilsynets organisasjon må ha fleksibilitet til å påta seg nye oppgaver som gis av departementet på kort varsel.

Arbeidstilsynet har et selvstendig ansvar for å informere departementet dersom det oppstår vesentlige avvik i gjennomføringen av de prioriterte oppgavene eller i virksomheten forøvrig. Dersom Arbeidstilsynet vurderer at det er uklårheter i de rammene og retningslinjene som formidles, har etaten et selvstendig ansvar for å ta saken opp med departementet.

Innholdsfortegnelse

1.	INNLEDNING	1
2.	MÅL, SATSINGER OG STYRINGSPARAMETRE	3
2.1	Langsiktige mål, rapporteringskrav og styringsparametre.....	3
2.2	Mål, strategier og styringsparametre for 2013	5
2.2.1	<i>Arbeidstilsynet skal bidra til at virksomhetene forebygger arbeidsrelaterte sykdommer, skader/ulykker og fremmer inkludering.....</i>	5
2.2.2	<i>Arbeidstilsynet skal bidra til å fremme et seriøst og anstendig arbeidsliv og hindre sosial dumping.....</i>	8
2.2.3	<i>Øke omfang og kvalitet på kunnskap om arbeidsmiljøforhold.....</i>	10
2.2.4	<i>Bidra til å sikre et forsvarlig og brukervennlig regelverk.....</i>	11
2.2.5	<i>Bidra til å sikre en god og samordnet innsats på HMS-området.</i>	12
2.2.6	<i>Tillit og troverdighet i forhold til offentligheten, samt sikre enhetlig opptreden overfor virksomhetene</i>	13
3.	BEVILGNING OG TILDELT BELØP	15
3.1	Budsjettrammer	15
3.2	Bevilgningsmessige forutsetninger	15
3.3	Fullmakter	16
4.	ØVRIGE RAMMER OG RETNINGSLINJER.....	16
4.1	Risikostyring i etaten.....	16
4.2	Økonomiforvaltning.....	16
4.3	Oppfølging av eventuelle merknader fra Riksrevisjonen	17
4.4	Oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap.....	17
4.5	Vurdering av sikkerhetstilstanden i forvaltningen.....	17
4.6	Økt rekruttering av personer med redusert funksjonsevne.....	18
5.	INNSPILL TIL BUDSJETTPROSESSEN OG RAPPORTERING.....	18
5.1	Innspill til budsjettprosessen for 2014.....	18
5.1.1	<i>Innspill til budsjettproposisjon og tildelingsbrev</i>	18
5.1.2	<i>Endelig innspill til tildelingsbrev, risikovurderinger og satsingsforslag</i>	18
5.2	FoU behov	19
5.3	Årsrapport for 2012 og 2013	19
5.4	Halvårsrapportering	20
5.5	Øvrig rapportering.....	20
5.5.1	<i>Økonomirapportering pr. 31. august 2013</i>	20
5.5.2	<i>Løpende rapportering</i>	20
6.	DIALOG OG PLANLAGTE MØTER	21

Vedlegg:

1. Budsjettfullmakter
 2. Personalfullmakter
 3. Rapporteringsoversikt
 4. Møteplan for styringsdialogen
-

2. MÅL, SATSINGER OG STYRINGSPARAMETRE

2.1 Langsiktige mål, rapporteringskrav og styringsparametre

Arbeidstilsynets hovedmål er å arbeide for et sikkert og inkluderende arbeidsliv med trygge tilsettingsforhold og en meningsfylt arbeidssituasjon for den enkelte. Hovedmålet blir konkretisert gjennom delmål og tiltak/aktiviteter som skal gjennomføres i tilknytning til det enkelte delmål.

Arbeidstilsynets mål og tiltak skal underbygge regjeringens mål for arbeidsmiljø- og sikkerhetspolitikken. Arbeidstilsynet styres etter mål- og resultatstyring, styringen er tilpasset virksomhetens egenart, samt risiko og vesentlighet, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 4.

Arbeidsgiver har ansvar for å etterleve gjeldende regelverk, samt sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø, ved å gjennomføre et systematisk og godt helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid slik at risikoen for yrkesrelaterte skader, sykdommer og ulykker reduseres. Arbeidstilsynets viktigste oppgave er å bidra til at arbeidsmiljølovens bestemmelser blir fulgt opp i virksomhetene. Etaten skal rette sin innsats mot de arbeidsmiljøfaktorene som vurderes som de viktigste når det gjelder å forebygge arbeidsrelaterte skader, sykdommer og ulykker. Arbeidstilsynet skal i perioden 2013-2016 arbeide for følgende mål, jf. etatens strategiske plan:

- Arbeidstakere skal ha lovlige arbeidsbetingelser.
- Arbeidsrelaterte helseplager, sykdom, skader og ulykker skal reduseres.
- Virksomhetene skal arbeide systematisk for å ivareta et fullt forsvarlig arbeidsmiljø.
- Virksomhetene skal sikre inkludering og tilrettelegging for arbeidstakere som står i fare for å bli utstøtt fra arbeidslivet.

Årlig resultatoppnåelse rapporteres i årsrapport for virksomheten og vurderes ved hjelp av et utvalg styringsparametre som det skal rapporteres på. Nedenfor følger generelle styringsparametre som skal vurderes for alle aktivitetene. Eventuelle særskilte parametre og rapporteringskrav innenfor den enkelte aktiviteten omtales ved behov. Arbeidstilsynet skal i tillegg på selvstendig grunnlag vurdere om det er behov for å rapportere om andre forhold.

Generelle rapporteringskrav:

- Det skal gis en samlet og overordnet vurdering av resultatoppnåelsen for 2013, herunder en generell beskrivelse av tilstanden og utviklingen innen etatens ansvarsområde, samt eventuelle konsekvenser for Arbeidstilsynets vurderinger og prioriteringer.
- Det skal gis en kvalitativ vurdering av etatens bidrag til resultatoppnåelse og langsiktige effekter innen ansvarsområdet/ i virksomhetene.

Generelle styringsparametre:

- antall tilsyn, totalt og fordelt på tilsynsaktivitet, næringer og varslede vs. uanmeldte tilsyn
- andel tilsyn med reaksjoner totalt og fordelt på tilsynsaktivitet og næringer
- antall vedtak om tvangsmulkt, antall stansinger og antall anmeldelser
- andel lukkede pålegg
- ressursbruk på tilsynsaktivitet
- synlighet i media
- status for strategier og planer for å bidra til å spre og øke kunnskap, inkludert status for pågående veiledningsaktiviteter (jf. delmål 4 Prop.1 S)
- status for strategier og planer for å systematisere og videreutvikle metoder og tilsynspraksis og utvikle gode metoder for veiledning og holdningsskapende arbeid
- eventuelle brukerundersøkelser

Andre aktuelle parametre vurderes under hvert enkelt område.

Rapportering om ressursbruk:

I tillegg til rapportering om ressursbruk på tilsynsaktivitet (jf. styringsparametrene) skal Arbeidstilsynet i årsrapporten gi en samlet oversikt over ressursbruken i etaten på følgende områder: Utadrettet virksomhet, indirekte utadrettet virksomhet (støtte) og intern administrasjon. Rapporteringen bes utformet slik at den kan presenteres årlig (kakediagram), og etter hvert akkumulert over flere år (tabell).

Tilsyn:

Tilsyn er etatens viktigste virkemiddel for å sikre at virksomhetene etterlever regelverket. Arbeidstilsynet må derfor utvikle og opprettholde et høyt volum på tilsyn og annen utadrettet virksomhet. Departementet viser til at etaten har fått betydelige budsjettmessige styrkinger de siste årene og vil understreke viktigheten av at dette reflekteres i økt volum slik at Arbeidstilsynet i større grad er synlig og tilstede ute blant virksomhetene. Samtidig er det viktig at Arbeidstilsynet tilstreber mest mulig effektiv ressursutnyttelse og at andel ressursbruk som går til utadrettet virksomhet maksimeres.

Uanmeldte tilsyn:

Arbeidstilsynet gjennomfører både varslede og uanmeldte tilsyn, avhengig av situasjonen og målet for tilsynet. Det er viktig at Arbeidstilsynet benytter uanmeldte tilsyn fordi det er nødvendig for å avdekke brudd på arbeidsmiljøregelverket som ellers ikke ville blitt oppdaget, ved mistanke om akutt fare for liv og helse og ellers ved behov for å komme raskt ut i en virksomhet eller bransje. Arbeidstilsynet skal øke bruken av uanmeldte tilsyn fordi det er viktig for å avdekke ulovlige forhold i de bransjer som er preget av useriøsitet og sosial dumping, jf. pkt. 2.2.2. I 2013 skal uanmeldte tilsyn i utelivsbransjen prioriteres.

Aktiv oppfølging av tips og meldinger:

Arbeidstilsynet skal etter en risikovurdering følge opp henvendelser og bruke dem aktivt som et ledd i risikobasert utvelgelse av tilsynsobjekter. Henvendelsene skal behandles og følges opp på en systematisk og enhetlig måte. Tips fra verneombud og tillitsvalgte skal prioriteres.

2.2 Mål, strategier og styringsparametre for 2013

Arbeidstilsynet skal bidra til følgende delmål i Prop. 1 S (2012-2013):

- Delmål 1: Bidra til å forebygge arbeidsrelaterte sykdommer, skader/ulykker og fremme inkludering.
- Delmål 3: Bidra til å fremme et seriøst og anstendig arbeidsliv og hindre sosial dumping.
- Delmål 4: Øke omfang og kvalitet på kunnskap om arbeidsrett, arbeidsmiljøforhold og storulykkesrisiko.
- Delmål 5: Sikre et forsvarlig og brukervennlig regelverk, herunder arbeidstakernes rettigheter og medbestemmelse.

I tillegg skal Arbeidstilsynet:

- Bidra til å sikre en god og samordnet innsats på HMS-området. Sørge for å ha tillit og troverdighet i offentligheten, samt sikre enhetlig opptreden overfor virksomhetene.

2.2.1 *Arbeidstilsynet skal bidra til at virksomhetene forebygger arbeidsrelaterte sykdommer, skader/ulykker og fremmer inkludering*

Bidrar til delmål 1 i Prop. 1 S (2012-2013).

De fleste arbeidstakere i Norge har et godt arbeidsmiljø. Samtidig er det fortsatt utfordringer i utsatte næringer og yrkesgrupper. Arbeidstilsynet skal prioritere tilsynsaktiviteten mot spesielt utsatte næringer i arbeidslivet. Et godt samarbeid med partene i arbeidslivet og utforming av mål og tiltak i samarbeid med partene, er viktig for å nå fram i næringssatsingene. I tillegg til satsinger rettet mot næringer skal Arbeidstilsynet ha et særskilt fokus på unge arbeidstakere og nyetablerte virksomheter.

Arbeidstilsynet skal i 2013 prioritere følgende satsinger:

Helse- og sosialsektoren

Satsingen skal bidra til lovlige arbeidsbetingelser og at arbeidsrelaterte belastninger som fører til helseplager reduseres. Sektoren er kvinnedominert og preges av turnusarbeid, midlertidige ansettelses og innleie av arbeidskraft. Tema for satsingen er oppfølging og bruk av virksomhetenes HMS-systemer/rutiner i praksis. Dette

innebærer også et fokus på organisatoriske, psykososiale, ergonomiske og kjemiske/biologiske arbeidsmiljøfaktorer.

- Renholdsbransjen

Satsingen skal bidra til lovlige arbeidsbetingelser og at arbeidsrelaterte belastninger som fører til helseplager reduseres. Bransjen har blant annet mange useriøse virksomheter der utenlandsk arbeidskraft arbeider under ulovlig eller uverdige lønns og arbeidsvilkår. Satsingen skal ha et særskilt fokus på utfordringer knyttet til ulovlige arbeidsbetingelser, organisatoriske arbeidsbetingelser, ergonomi og kjemisk eksponering.

- Nye i arbeidslivet

Satsingen skal spre kunnskap til unge arbeidstakere og nyetablerte virksomheter om rettigheter, plikter og hva som skaper et godt arbeidsmiljø. For unge arbeidstakere legger kunnskap om helse-, miljø- og sikkerhet grunnlaget for en god start i arbeidslivet. For nye virksomheter er slik kunnskap nødvendig for å etablere gode HMS-rutiner. Satsingen skal innrettes mot ungdom slik at de får økt HMS-kompetanse. Dette innebærer blant annet fokus på grunnleggende organisatoriske faktorer, som for eksempel arbeidskontrakter, opplæring og bevissthet om farer og risiko. For nyetablerte virksomheter skal innsatsen innrettes slik at virksomhetene på en god måte kan få den informasjon og kunnskap de trenger for å utvikle et godt HMS-arbeid i virksomheten, tilpasset virksomhetens art og størrelse.

- Samarbeidet med partene i arbeidslivet skal utvikles i retning av mer operativt samarbeid basert på en tydelig ansvarsdeling mellom etaten og partene. Partssamarbeidet er et nødvendig virkemiddel for å fremme gode og trygge arbeidsforhold i praksis. Blant annet skal Arbeidstilsynet i bransjesatsingene samarbeide med partene i arbeidslivet. I 2013 skal Arbeidstilsynet i dialog med arbeidslivets parter ha et spesielt fokus på utelivsbransjen. Arbeidstilsynet bør også generelt ha god kontakt med partene på regionalt- og fylkesnivå for å drøfte felles utfordringer innenfor den enkelte region og/eller fylke.

Styringsparametre og rapporteringskrav:

- Aktuelle styringsparametre under punkt 2.1.

Tilsynsaktivitet basert på årlige prioriteringer

Selv om de fleste arbeidstakere i Norge har et godt arbeidsmiljø, er deler av arbeidslivet preget av høyt sykefravær og utstøting. Arbeidstilsynet skal prioritere det forebyggende arbeidet rettet mot de arbeidsmiljøfaktorene som i størst grad fremmer utstøtingen fra arbeidslivet. På bakgrunn av årlige risikovurderinger skal Arbeidstilsynet løpende vurdere hvor det er størst risiko for brudd på arbeidsmiljøloven og gjennomføre tilsynsaktivitet med fokus på de arbeidsmiljøfaktorene som er knyttet til organisatoriske, psykososiale, ergonomiske, kjemiske/biologiske forhold ved arbeidsmiljøet og teknisk sikkerhet og ulykke.

Det skal i alle tilsyn kontrolleres om virksomhetene etterlever krav til verneombud, bruker godkjent bedriftshelsetjeneste samt eventuelt godkjent renholdsbedrift og har gjennomført HMS-opplæring for arbeidsgiver.

Arbeidstilsynet skal bidra til at antall virksomheter som forebygger sykefravær og som legger til rette for sine arbeidstakere og følger opp sykmeldte arbeidstakere øker. Arbeidstilsynet skal med dette videreføre arbeidet for et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen). Arbeidstilsynet skal støtte opp under IA-målene blant annet gjennom aktiv deltagelse i samarbeid og aktiviteter knyttet til avtalen. Med utgangspunkt i allerede etablert samhandling med Arbeids- og velferdsforvaltningen skal Arbeidstilsynet videreutvikle samarbeidet med Arbeids- og velferdsforvaltningen og partene, herunder bidra aktivt til arbeidet i de fylkesvise IA-rådene. I lys av de oppnådde resultatene i samhandlingsprosjektet skal den etablerte samhandlingen mellom Arbeidstilsynet, Petroleumsstilsynet og Arbeids- og velferdsforvaltningen for øvrig nå inngå som en fast del av det løpende arbeidet.

På grunnlag av en risikovurdering vil Arbeidstilsynet prioritere følgende i 2013:

- Tilsynsaktivitet for å øke oppmerksomheten på organisatoriske arbeidsbetingelser som kan føre til uheldige helsebelastninger, herunder muskel- og skjelettplager og psykiske belastninger. I tillegg vil det være aktuelt å rette aktiviteten mot temaene tilrettelegging og sykefraværsoppfølging og vold og trusler. Aktuelle næringer for aktiviteten kan være varehandel, omsetning og drift av fast eiendom, informasjon og kommunikasjon, media og tele, offentlig administrasjon, kontorarbeidsplasser og kultur.
- Tilsynsaktivitet for å forebygge hørselsskadelig støy. Tema for aktiviteten skal blant annet være organisatoriske arbeidsbetingelser, herunder kartlegging, risikovurdering og planer om risikoreduserende tiltak i forhold til støy. Det kan også være aktuelt å veilede virksomheten om riktig valg av verneutstyr (hørselvern) da dette er av avgjørende betydning for en effektiv beskyttelse av hørselen. Aktuelle næringer for aktiviteten kan være produksjonsbedrifter (næringsmiddelindustri, sagbruk, tre- og metallbearbeiding), verksteder, musikk- og underholdning og flyplasser.
- Tilsynsaktivitet for å forebygge kjemisk og biologisk eksponering. Tema for aktiviteten vil bl.a. være oppfølging av tilsyn med inneklime i offentlige bygg. Skoler vil ha et særskilt fokus. I tillegg vil det være tilsynsaktivitet rettet mot andre tema og næringer.

- Tilsynsaktivitet for å forebygge ulykker. Aktiviteten rettes mot ulykkesforebygging i utvalgte næringer, kontroll med etterlevelse av krav til kontroll av og opplæring i bruk av arbeidsutstyr, samt oppfølging av tilsynsaktivitet rettet mot byggherrens plikter etter byggherreforskriften som er gjennomført de siste årene. Aktiviteten rettes mot næringene industri, bygg- og anlegg, landbruk, transport og lagring.

Styringsparametre og rapporteringskrav:

- Aktuelle styringsparametre under punkt 2.1.
- I tråd med IA-avtalen skal Arbeidstilsynet hvert halvår rapportere på oppfølging og iverksetting innenfor eget område. Rapporteringen skjer i februar/september via Oppfølgingsgruppen for IA-avtalen til Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd. Nærmere dato for rapportering gis av Oppfølgingsgruppen for IA-avtalen.

2.2.2 *Arbeidstilsynet skal bidra til å fremme et seriøst og anstendig arbeidsliv og hindre sosial dumping*

Bidrar til delmål 3 i Prop. 1 S. (2012-2013).

Deler av det norske arbeidslivet preges av useriøse virksomheter og sosial dumping. Alle arbeidstakere i Norge skal ha trygge og sikre arbeidsplasser og lovlige lønns- og arbeidsvilkår. Dette er viktig både for den enkelte arbeidstaker, for virksomheter som driver lovlig og seriøst og for å trygge norsk arbeidslivsstandard. Videre er det sentralt at Norge også fremover skal være et attraktivt arbeidsmarked for arbeidsinnvandrere. Arbeidsinnvandrere utsettes i mange tilfeller for ulovlige arbeidsforhold i Norge. Dette gjelder både lønns- og arbeidsvilkår og helse-, miljø- og sikkerhetsforhold.

Innsatsen mot sosial dumping skal ses i sammenheng med Arbeidstilsynets satsinger og tilsynsaktivitet basert på årlige prioriteringer.

Arbeidstilsynet skal i 2013 prioritere følgende:

- Bidra til å hindre sosial dumping gjennom å føre tilsyn på arbeidsplasser som sysselsetter arbeidsinnvandrere, med særlig fokus på områdene bygg og anlegg, landbruk, skips- og verkstedsindustrien, transport, renhold og overnattings- og serveringsvirksomhet. I tillegg skal utviklingen i resten av arbeidslivet følges nøye, også virksomheter i offentlig sektor.
- Tilsynsaktivitet for å forebygge brudd på arbeidsmiljøloven i virksomheter med utleie og innleie av arbeidskraft også i andre næringer enn helse- og sosial og renhold. Dette innebærer tilsyn med bemanningsselskap og tilsyn med virksomheter som leier inn arbeidstakere fra bemanningsselskap.

Tema for tilsynsaktiviteten er i hovedsak organisatoriske arbeidsbetingelser, herunder særlig arbeidstid, samt at bestemmelsene om drøftingsplikt for bruk av innleie etterleveres i virksomhetene. Aktuelle næringer for aktiviteten kan være bygg og anlegg, undervisning og industri.

- Planlegge for å følge opp nytt tilsynsansvar for det offentliges ansvar som oppdragsgiver i henhold til forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter, jamfør Lov av 14. desember 2012 nr. 82 om endringer i lov om offentlige anskaffelser m.m. (offentlig tilsyn med forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter). I denne sammenheng er det etablert et samarbeid mellom Difi, Arbeidsdepartementet og Arbeidstilsynet om utvikling av kompetanse og informasjon om de konkrete vilkårene i forskriften.
- Videreføre og videreutvikle informasjonstiltak for arbeidsinnvandrere, herunder bidra med ressurser til servicesentre for utenlandske arbeidstakere.
- Videreutvikle samarbeidet med andre etater, herunder politiet, Skatteetaten og UDI, for å sikre nødvendig omfang og kvalitet på samordnende statlige kontroll- og informasjonstiltak.
- Følge utviklingen i antall enkeltpersonsforetak med sikte på omgåelsesproblematikken.
- Ivareta oppgaver knyttet til ordningen med regionale verneombud i renholdsbransjen og overnattings- og serveringsvirksomhetene og i bygge- og anleggsbransjen i henhold til de avgjørelser som fondsstyret fatter og for øvrig innenfor forskriftens rammer.
- Drive og videreutvikle godkjenningsordningen i renholdsbransjen, herunder ivareta tilsynsansvaret for ordningen. Informasjonstiltakene om ordningen skal gjentas og til dels videreføres. Det er også viktig å nå ut med informasjon til de private kjøperne av renholdstjenester. Arbeidstilsynet skal i denne sammenheng planlegge et eget informasjonsopplegg rettet mot private kjøpere av renholdstjenester, og vil se nærmere på muligheten for et samarbeid med skattemyndighetene i den anledning.

Styringsparametre og rapporteringskrav:

- Aktuelle parametre som er angitt under punkt 2.1.
- Det skal rapporteres særskilt på oppfølgingen av sosial dumping-området i halvårsrapporten og årsrapporten.
- Arbeidstilsynet skal også, ifm. halvårs- og årsrapporten, utarbeide en status for godkjenningsordningen og erfaringer i tilsynet så langt. Arbeidstilsynet må også være forberedt på at det utenom de vanlige rapporteringstidspunkt, kan bli behov for opplysninger om følgende faktorer: antall innkomne søknader, antall

avslag og godkjenninger, ca saksbehandlingstid, informasjon fra id-kortprodusenten om antall utstedte id-kort og saksbehandlingstid for utstedelse av id-kort.

2.2.3 Øke omfang og kvalitet på kunnskap om arbeidsmiljøforhold

Bidrar til delmål 4 i Prop. 1 S (2012-2013).

Arbeidstilsynet skal ha oversikt over HMS-utfordringene i arbeidslivet og bidra til å skape et omforent og helhetlig bilde av risikoforhold som grunnlag for iverksettelse av forebyggende tiltak. Arbeidstilsynet skal bidra til at det eksisterer nødvendig kunnskap for politikkutforming og forvaltning på arbeidsmiljøområdet, herunder også kunnskap om egen måloppnåelse og effekter av egne tiltak. Arbeidstilsynet forventes å bidra til den nasjonale kunnskapsutviklingen i sin sektor, bl.a. gjennom å sammenstille og tilrettelegge relevante FoU-resultater og kunnskapsoversikter og gjennom å sammenstille og systematisere erfaringene fra etatens eget arbeid. Arbeidstilsynet skal påse at etatens rolle som rådgiver og premissgiver for departementet er kunnskapsbasert.

Arbeidstilsynet skal ha en strategisk tilnærming i sitt arbeid på FoU-området og søke innflytelse i relevante miljøer for å fremme FoU-behov som samsvarer med arbeidsmiljømyndighetenes kunnskapsbehov. Sentrale samarbeidspartnere er STAMI, herunder NOA.

Arbeidstilsynet skal i 2013 prioritere:

- Sammenstille og systematisere erfaringene fra etatens eget arbeid slik at utviklingen innen Arbeidstilsynets tilsynsområde kan formidles til arbeidsmiljømyndighetene og partene i arbeidslivet. Sammen med forskningsbasert kunnskap skal etatens egne erfaringer også danne grunnlaget for årlige risikovurderinger knyttet til etatens utadrettede aktivitet. Arbeidstilsynet må utvikle økt kunnskap og bevissthet om arbeidsbetingelsenes betydning for utvikling av helsebelastninger. Organisatoriske arbeidsbetingelser skal prioriteres.
- Fortsette arbeidet med forbedring av kvaliteten på Arbeidstilsynets register over hhv. yrkesskader, arbeidsulykker der arbeidstaker omkommer eller blir alvorlig skadet (jf. arbeidsmiljøloven § 5-2), samt legers melding av arbeidsrelaterte sykdommer (jf. arbeidsmiljøloven § 5-3).
- Bidra til arbeidet under ledelse av Statistisk sentralbyrå (SSB), Arbeids- og velferdsdirektoratet og Arbeidstilsynet med å avklare endringsbehov i de nasjonale systemene for innmelding, registrering og statistikk på arbeidsskade- og yrkessykdomsområdene, jf. EUs forordning om statistikk om helse og sikkerhet på arbeidsplassen. Departementet forutsetter at Arbeidstilsynet i 2013 fortsatt holder

løpende kontakt med SSB om utvikling og oppfølging av dette prosjektet.

- Videreutvikle strategisk samarbeid og kunnskapsdeling med Petroleumstilsynet og Statens arbeidsmiljøinstitutt. Herunder samarbeide med STAMI i utarbeidelse av grunnlag for fastsetting av grenseverdier og tiltaksverdier og styrke samarbeidet med NOA knyttet til overvåkning av arbeidsmiljøutviklingen i landbasert arbeidsliv.
- Fortsatt overvåke og få oversikt over kunnskapsutviklingen mht. negative helseeffekter av nanoteknologi. Arbeidstilsynet skal samarbeide med aktuelle norske virksomheter som produserer/bruker/bearbeider/ importerer nanomaterialer/nanopartikler, STAMI, Klif og partene i norsk arbeidsliv om å utarbeide veiledning i trygg håndtering av nanomateriale. Arbeidstilsynet skal løpende og på grunnlag av oppdatert kunnskap vurdere behov for regulering innen området nanoteknologi.
- Videreføre samarbeidet med Petroleumstilsynet og STAMI for å bedre kunnskapen om kjemikaliebruk i arbeidslivet, herunder prosjektet for økt innrapportering av måledata fra virksomhetene til EXPO-databasen.
- Bruke og videreformidle relevant informasjon og forskning fra Det europeiske arbeidsmiljøorganet (Bilbao) gjennom samarbeid med arbeidslivets parter, og representere Norske myndigheter i Styret for Det europeiske arbeidsmiljøorganet.

Styringsparametre og rapporteringskrav:

- Aktuelle parametre fra punkt 2.1.

2.2.4 Arbeidstilsynet skal bidra til å sikre et forsvarlig og brukervennlig regelverk

Bidrar til delmål 5 i Prop. 1 S (2012-2013)

Regelverket på arbeidsretts- og arbeidsmiljøområdet er det sentrale virkemiddelet for regulering av arbeidsgivers og arbeidstakers rettigheter, plikter og atferd. Regelverket danner utgangspunkt for virksomhetenes systematiske HMS-arbeid. Regelverket skal være effektivt, brukervennlig og tilgjengelig, og samtidig håndtere arbeidslivets utfordringer.

Arbeidstilsynet skal bidra til en kontinuerlig regelverksutvikling basert på kunnskap for å sikre et forsvarlig og brukervennlig regelverk. Lovgivningen skal blant annet fremme et godt og sikkert arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon for den enkelte, trygge ansettelsesforhold og likebehandling i arbeidslivet. I tillegg skal regelverksutviklingen sikre overholdelse av EØS-avtalens forpliktelser på området.

Departementet vil i 2013 arbeide med ulike tiltak for å sikre bedre etterlevelse og håndheving av arbeidsmiljøregelverket. Arbeidstilsynet må være forberedt på å spille inn til og bidra til dette arbeidet ved behov.

Arbeidstilsynet skal i 2013 prioritere:

- Arbeidsmiljøforskriftene trådte i kraft 1. januar 2013. Arbeidstilsynet skal i 2013 gjennomføre det planlagte informasjons- og opplæringsopplegget knyttet til arbeidsmiljøforskriftene. Alt veiledningsmaterieil til forskriftsverket må oppdateres.
- Informere og veilede om de nye bestemmelsene om likebehandling av innleide arbeidstakere, herunder tiltakspakken om solidaransvar, innsynsrett, drøftingsplikt og opplysningsplikt som skal bidra til å sikre etterlevelse av likebehandlingsprinsippet. Videre skal Arbeidstilsynet føre tilsyn med bestemmelser om drøftingsplikt for bruk av innleie.
- Forberede nødvendige forskriftsendringer slik at Direktiv 2010/32/EU om forebygging av skader fra skarpe gjenstander i sykehus og helsesektoren blir gjennomført i arbeidsmiljøforskriftene innen 11. mai 2013.
- Fortsette å følge opp innføringen av EUs nye kjemikalielovgivning REACH og CLP i samarbeid med STAMI og Klima- og forurensningsdirektoratet.
- Delta i internasjonale fora for utvikling av regelverket på arbeidsrett- og arbeidsmiljøområdet.
- Bidra til en brukervennlig formidling av regelverket gjennom drift og videreutvikling av nettstedet Regelhjelp.no og svartjenesten.

Styringsparametre og rapporteringskrav:

- Plan for løpende regelverksarbeid i tråd med gjeldende mal skal sendes departementet innen 15. februar hvert år.
- Status for foregående års regelverksplan skal rapporteres i årsrapporten.
- Omtale i årsrapporten vedrørende utviklingen i sakstilgang for tvisteløsningsnemnda.

2.2.5 Arbeidstilsynet skal bidra til å sikre en god og samordnet innsats på HMS-området.

Samarbeid med andre vil bidra til å oppnå større samfunnsmessige gevinster enn Arbeidstilsynet vil kunne oppnå alene. For å dele kunnskap og bedre ressursutnyttelse og gjennomslagskraft, skal Arbeidstilsynet ha samarbeid med andre aktører innenfor helse-, miljø- og sikkerhetsområdet. I tillegg til samarbeid med andre tilsynsetater skal

blant annet trepartssamarbeid og samarbeid med Arbeids- og velferdsetaten være viktige samarbeidsarenaer.

Arbeidstilsynet er gjennom kongelig resolusjon av 17. september 2004, gitt ansvaret for å koordinere tilsynene på helse-, miljø- og sikkerhetsområdet. Ved siden av samordnede og samtidige tilsyn, innebærer koordineringen også mer enhetlig praksis mellom etatene.

Arbeidstilsynet skal i 2013 prioritere følgende:

- Samarbeide med partene i arbeidslivet for å utvikle felles forståelse for hvor og hvordan innsatsen for et godt arbeidsliv skal rettes. Det overgripende og strategiske samarbeidet med partene i arbeidslivet skal foregå i Rådet for Arbeidstilsynet.
- Samarbeide og utveksle erfaringer med andre nasjonale myndigheter og relevante internasjonale organisasjoner og samarbeidspartnere.
- Forberede felles prosjekt om risikovurdering mellom Arbeidstilsynet, Klima og forurensningsdirektoratet, Petroleumsstilsynet, Næringslivets sikkerhetsorganisasjon, Statens strålevern og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap for 2014.
- Gjennomføre felles kompetansetiltak for tilsynspersonell og ledere gjennom kurs i systemrettet tilsyn og videreutvikling, og gjennomføring av modulbaserte kurs i samarbeid med Universitetet i Stavanger.
- Samarbeide med andre berørte myndigheter om etableringen av en nettveiviser om arbeidsinnvandring og tjenesteimport.

Styringsparametre og rapporteringskrav:

- Omtale i årsrapport vedrørende status for koordineringsarbeidet nasjonalt og regionalt, status for samarbeidet mellom tilsynsetatene og status for samarbeidet med fylkesmannen.
- Omtale i årsrapport vedrørende status for samarbeidet med nasjonale tilsynsmyndigheter, internasjonale organisasjoner og samarbeidspartnere.

2.2.6 *Arbeidstilsynet må som tilsynsmyndighet sørge for å ha tillit og troverdighet i forhold til offentligheten, samt sikre enhetlig opptreden overfor virksomhetene*

For å sikre enhetlighet og kvalitet i arbeidet er det en forutsetning at det finnes gode styringsprosesser mellom direktorat og region og innad i regionene. Det må ligge til grunn en felles oppfatning av hva det betyr å være enhetlig og å ha kvalitet i arbeidet. Videre må etaten sikre at beslutninger og vedtak er basert på tilstrekkelig kunnskap og kompetanse for å opprettholde autoritet og legitimitet på ansvarsområdet. Det er også viktig at Arbeidstilsynet har høy faglig integritet slik at det ikke skapes usikkerhet om

hvilke vurderinger som ligger til grunn, både faktisk og rettslig for etatens beslutninger og vedtak.

Arbeidstilsynet skal i 2013 prioritere følgende:

- Videreutvikle og gjennomføre systemer og rutiner som sikrer enhetlig opptreden overfor virksomhetene, herunder enhetlighet og kvalitet i beslutninger og vedtak. I denne sammenheng skal Arbeidstilsynet spesielt se på dispensasjonspraksis i forbindelse med arbeidstid i ulike deler av landet og praksis knyttet til anmeldelser.
- Sikre at det er etablert systemer og rutiner som har innebygd internkontroll for å sikre at bl.a. måloppnåelse og resultater står i et tilfredsstillende forhold til fastsatte mål og resultatkrav og at eventuelle avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning, jf. økonomireglementet § 14.
- Utvikle økt kunnskap og bevissthet om betydningen av metoder og metodevalg i tilsynsvirksomheten. På områder med store konsekvenser for virksomhetene må tilsynet bl.a. vurdere alternativ tilnærming i saken, herunder oppfølging på kort og lang sikt.
- Videreføre arbeid med å utvikle metodikk for effektmåling av tilsynsvirksomheten.

Styringsparametre og rapporteringskrav:

- Avvik i forhold til etablerte systemer og rutiner.
- Tiltak som er gjennomført eller planlagt gjennomført for å utbedre eventuelle avvik.

3. BEVILGNING OG TILDELT BELØP

3.1 Budsjettrammer

Utgifter

Følgende midler stilles til disposisjon for Arbeidstilsynet i 2013:

Kap. 0640 Arbeidstilsynet

Post	Betegnelse	Kroner
1	Driftsutgifter	490 400 000
21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud	10 300 000
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 300 000
	Sum kap. 640 Arbeidstilsynet	505 000 000

Inntekter

Følgende inntekter forutsettes oppnådd i 2013:

Kap. 3640 Arbeidstilsynet

Post	Betegnelse	Kroner
1	Diverse inntekter	1 200 000
4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	5 900 000
5	Tvangsmulkt.....	2 125 000
7	Byggesaksbehandling, gebyrer.....	19 117 000
8	Refusjon utgifter regionale verneombud	10 300 000
	Kap. 3640 Arbeidstilsynet	38 642 000

3.2 Bevilgningsmessige forutsetninger

Kap. 0640, Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen er i tillegg til pris- og lønnsjusteringer styrket med 10 mill. kroner til økt bemanning og videreutvikling av tilsynsmetoder.

Håndtering av eventuelle utforutsette utgifter/inntektsbortfall

Dersom det i løpet av året oppstår uventede utgifter eller inntektsbortfall skal disse normalt dekkes ved omdisponeringer innenfor tildelt ramme.

Om det ikke er mulig å håndtere merutgiften/inntektsbortfallet innen egne rammer, skal saken tas opp enten i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett eller i forbindelse med omgrupperingsproposisjonen. Forslagene til justeringer skal inneholde:

- Begrunnelse av forslaget om inntekts-/utgiftsændring
- Redegjørelse for de viktigste forutsetninger og usikkerhetsmomenter knyttet til bevilgningsforslaget

- Informasjon om hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftsøkning/inntektsreduksjonen
- Forslag til inndekning av utgiftsøkningen/inntektsreduksjonen.

Frist for innspill til revidert budsjett:

1. mars 2013

Frist for innspill til omgrupperingsproposisjonen:
5.5.1).

20. september 2013 (jf. pkt.

3.3 Fullmakter

Arbeidsdepartementet delegerer fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 640 Arbeidstilsynet, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter under kap. 3640 Arbeidstilsynet, post 01 Diverse inntekter, post 06 Refusjoner og post 07 Byggesaksbehandling, gebyrer. Videre delegeres fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 640 Arbeidstilsynet, post 21 Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud mot tilsvarende merinntekter under kap. 3640, post 08 Refusjon utgifter regionale verneombud.

Vedlegg 1 og 2 gir en oversikt over budsjett- og personalfullmakter som er delegert til Arbeidstilsynet.

4. ØVRIGE RAMMER OG RETNINGSLINJER

4.1 Risikostyring i etaten

Arbeidstilsynet skal gjennomføre årlige risikovurderinger på overordnet nivå. Arbeidet med utforming av forslag til tildelingsbrev vil naturlig medføre at det gjennomføres risikovurderinger som utgangspunkt for de mål/tiltak som foreslås, herunder risiko for manglende måloppnåelse. Vurderingen skal gjennomføres i tilknytning til utarbeidelse av forslag til tildelingsbrevet for 2014 og vil være et element som skal inngå i diskusjonen om utforming av tildelingsbrevets målsettinger. Vi ber derfor om at et oppdatert risikobilde oversendes departementet i tilknytning til innsendelse av forslag til tildelingsbrev høsten 2013. Tidsfristen fremgår av rapporteringsoversikten som er vedlegg 3. Samtidig ber vi om at de mest kritiske risikovurderingene sendes som innspill til dagsorden for høstmøtet.

Vi ber om at det i årsrapport for **2012 og 2013** tas med en egevaluering av de risikovurderingene som var gjort mht. om den enkelte risiko som var vurdert, var av reell karakter og hvorvidt de kompensierende tiltak har bidratt til å redusere risikoen.

4.2 Økonomiforvaltning

Departementet forutsetter at Arbeidstilsynet har tilstrekkelig fokus på økonomistyring og prioriterer arbeidet med å etterleve kravene i økonomiregelverket. Etaten skal tilstrebe effektive og hensiktsmessige styringssystemer som har innebygd tilfredsstillende intern kontroll. Arbeidstilsynet skal kunne dokumentere og fremlegge rutiner

og retningslinjer for intern kontroll, slik at fastsatte mål og resultatkrav følges opp, ressursbruken er effektiv og virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regler.

Videre viser vi til bevilgningsreglementets bestemmelser knyttet til realistisk budsjettering. Kravet til realistisk budsjettering omfatter også poster med stikkordet "kan overføres", overslagsbevilgning og poster med merinntektsfullmakt.

Offentlige anskaffelser:

Departementet forutsetter at Arbeidstilsynet har tilstrekkelig kompetanse, samt fungerende rutiner og kontrolltiltak for å sikre at eventuelle anskaffelser skjer i tråd med regelverket. Departementet ber om at det i årsrapporten kort redegjøres for etatens arbeid og organisering for å sikre dette.

4.3 Oppfølging av eventuelle merknader fra Riksrevisjonen

Departementet ber om at Arbeidstilsynet redegjør for eventuelle merknader i avsluttende revisjonsbrev for 2012. Dette sendes virksomheten fra Riksrevisjonen innen 31. mai 2013. Departementet mottar Riksrevisjonens bemerkninger til uttalelse i juni. Arbeidstilsynet må på dette tidspunkt ha beredskap til å komme med ev. ytterligere svar.

4.4 Oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap

I 2013 vil det være et særlig fokus på å følge opp anbefalingene fra 22. juli kommisjonen. Målet er å forebygge uønskete hendelser innenfor arbeidsmiljø- og sikkerhetssektoren. Det er videre viktig å styrke evnen og kapasiteten til å håndtere og begrense konsekvensene dersom en uønsket hendelse skulle oppstå. Staten har et selvstendig ansvar for at hensynet til samfunnssikkerhet og beredskap er en integrert del av arbeidet innenfor egen sektor og organisasjon. I dette ligger det å etablere og ivareta en god oversikt over risiko, trusler, sårbarhet og potensielle krisescenarioer. Det må legges vekt på å styrke lederforankring og holdninger og kultur knyttet til å erkjenne og forebygge risiko. Gode rutiner og god praksis for varsling og oppfølging av hendelser internt og mellom tilsynet og departementet er en viktig del av dette arbeidet.

Arbeidstilsynet er i gang med å revidere og utvide sin interne beredskapsplan, slik at den også dekker hendelser og kriser på etatens forvaltningsområde og ved samfunnskriser. Arbeidet skal være ferdigstilt innen 1. april 2013.

4.5 Vurdering av sikkerhetstilstanden i forvaltningen

Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) gjelder for alle forvaltningsorganer som er i besittelse av skjermingsverdig informasjon eller objekt. Virksomheten skal i forbindelse med årsrapporten sende rapport om sikkerhetstilstanden til departementet. Rapporten skal følge disposisjonen under

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/tema/samfunnssikkerhet-og-beredskap/sub/mal-sikkerhetstilstand.html?id=710299>

4.6 Økt rekruttering av personer med redusert funksjonsevne

IA-avtalen krever at deltakende virksomheter skal forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærvær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Virksomhetene skal sette resultatmål for reduksjon i sykefraværet og økt sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne, og stimulere til forlenget yrkesaktivitet etter fylte 50 år. Regjeringen har fra 2012 iverksatt en jobbstrategi for å få flere unge arbeidssøkere med nedsatt funksjonsevne inn i arbeidslivet. For å bidra til dette, skal Arbeidstilsynet sette et resultatmål for rekruttering av personer med nedsatt funksjonsevne, og i årsrapporten redegjøre for resultatoppnåelsen og de aktivitetene som er iverksatt for å oppnå målet.

Arbeidstilsynet er utvalgt til å være offentlig foregangsvirksomhet, "fyrtårn", for å gi unge med nedsatt funksjonsevne økte muligheter i arbeidslivet. Arbeidstilsynet gjennomfører allerede en rekke tiltak for å bidra til at personer med redusert funksjonsevne skal bedre sine muligheter i arbeidslivet. Det er bl.a. opprettet IA-plasser i alle regioner og i direktoratet. Foregangsvirksomhetene skal fungere som referanseramme for andre offentlige virksomheter, ved at virksomhetene utvikler og sprer erfaringer mht. rekruttering, tilpasning, tilrettelegging, arbeidsorganisering, karriereutvikling mv. som flere virksomheter kan lære av. Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet vil bidra til å sikre god erfaringsoverføring til andre statlige virksomheter.

5. INNSPILL TIL BUDSJETTPROSESSEN OG RAPPORTERING

5.1 Innspill til budsjettprosessen for 2014

5.1.1 Innspill til budsjettproposisjon og tildelingsbrev

Arbeidet med Prop. 1 S (2013-2014) og tildelingsbrev for 2014 vil være tema på etatsstyringsmøtet i mars 2013. Det er viktig at etaten og departementet er enig om hvilke utfordringer og målsettinger som skal danne utgangspunkt for utarbeidelse av innspill til budsjettproposisjonen og tildelingsbrevet. De målsettingene som vil fremgå av innspill til budsjettproposisjonen skal gjenspeiles i innspillet til tildelingsbrev der det foretas en avveining av detaljeringsnivået mellom hhv. proposisjon og tildelingsbrev. Departementet vil i etterkant av marsmøtet oversende nærmere bestilling av innspill. Fristen for innspill er satt til 2. mai 2013, jf. vedlegg 3.

5.1.2 Endelig innspill til tildelingsbrev, risikovurderinger og nye, store satsingsforslag

Som for tidligere år vil fristen for revidert og endelig innspill til tildelingsbrev være en uke før høstens etatsstyringsmøte. Departementet vil i forkant sende ut utkast til

tildelingsbrev basert på endelig forslag til budsjettproposisjon, etatens innspill til tildelingsbrev fra mai måned samt fjorårets tildelingsbrev. Arbeidstilsynet skal samtidig med innspillet også oversende et oppdatert risikobilde som vil gjennomgås i tilknytning til tildelingsbrevets målsettinger.

Til høstmøtet skal det også oversendes eventuelle tema til nye, store satsingsforslag for 2015. Om aktuelt, skal Arbeidstilsynet innen 3. desember oversende ferdig utkast til satsingsforslag etter Finansdepartementets mal:

- forslag til bevilgning på alle relevante kapitler og poster
- tiltakets formål og varighet
- bakgrunn og behovet for tiltaket, beskrivelse av tiltaket og hvilke resultater tiltaket forventes å gi
- forventede økonomiske og administrative konsekvenser (i tråd med utredningsinstruksens bestemmelser, herunder tiltakets samfunnsøkonomiske lønnsomhet og nyttevirkninger så langt som mulig målt i kroner, samt ev. innsparinger over tid)
- en beskrivelse av hvordan resultatoppfølgingen skal foregå
- gjennomført/planlagt utredningsprosess bak forslaget, herunder kontakt med berørte parter
- beregning av eventuell kommunal medfinansiering
- samlet bevilgningsbehov for hvert av årene fra 2015 til 2018.

Det gjøres dertil oppmerksom på at for IKT-forslag skal Difis selvdeklarasjonsskjema følge vedlagt, jf. FADs rundskriv P-10/2012.

5.2 FoU behov

Eventuelle forslag til særskilte FOU-behov som søkes dekket av departementet påfølgende år, sendes departementet innen 1. oktober 2013. Innspillet skal, så langt det er hensiktsmessig, koordineres med Petroleumstilsynet og i den grad det er naturlig og hensiktsmessig også STAMI.

5.3 Årsrapport for 2012 og 2013

Årsrapport skal utarbeides som et eget dokument og oversendes Arbeidsdepartementet v/Arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen. I årsrapporten skal Arbeidstilsynet redegjøre for bruken av tildelte midler og oppnådde resultater knyttet til mål i tildelingsbrevet. Jf. pkt. 2.1 og 2.2 om rapporteringskrav og styringsparametere. Eventuelle bevilgningsøkninger og tilleggsbevilgninger skal beskrives spesielt mht. resultater og ressursanvendelse. Det skal fremgå i hvilken utstrekning det arbeidet som er utført og de prioriteringer som er gjort, har bidratt til å realisere overordnede mål.

Vi vil understreke at etaten skal sende endelig årsrapport samtidig til Riksrevisjonen og departementet. Departementet ber om at årsrapporten blir sendt både pr. e-post til postmottak@ad.dep.no og vanlig post.

Årsrapport for 2012 skal sendes Riksrevisjonen og departementet innen **1. mars 2013**. For å få tilstrekkelig tid til forberedelser til vårmøtet ber vi om at utkast til årsrapport oversendes 20. februar 2013.

Årsrapport for 2013 skal sendes Riksrevisjonen og departementet innen **3. mars 2014**.

5.4 Halvårsrapportering

Det skal rapporteres på større forsinkelser i fremdriften knyttet til oppgaver som er tillagt etaten gjennom tildelingsbrevet og eventuelt andre store hendelser som påvirker ressursdisponeringen. Det skal også rapporteres om økonomistatus pr. 30. juni 2013 basert på følgende:

- Disponibel bevilgning (tildelte midler + ev. overføringer)
- Eventuelle omdisponeringer, jf. Arbeidstilsynets fullmakter
- Regnskap pr. 30. juni 2013
- Samlet forventet forbruk i 2013
- Beregninger som viser merutgifter som følge av lønnsoppgjøret for 2013 og helårsvirkning for 2014 basert på sentrale forhandlinger, justeringsoppgjøret og avsatte midler til lokale forhandlinger.

I tillegg skal det rapporteres på enkelte aktiviteter selv om det ikke er avvik ift. planlagt fremdrift. En oversikt over dette fremgår av rapporteringsoversikten (vedlegg 3).

Rapporten skal oversendes Arbeidsdepartementet v/Arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen **innen 15. august 2013**.

5.5 Øvrig rapportering

5.5.1 Økonomirapportering pr. 31. august 2013

Rapporten skal ha fokus på prognose for året. Det skal tilsvarende halvårsrapporten, rapporteres om status, bevilgning og regnskap pr. post med prognoser fram mot 31. desember 2013. Rapporten skal være departementet i hende **20. september 2013**.

5.5.2 Løpende rapportering

Hvis Arbeidstilsynet i løpet av året finner at det vil oppstå vesentlige avvik eller forsinkelser i forhold til resultatkravene og andre føringer, jf. pkt. 2.1 – 2.2 skal det orienteres særskilt om dette. Vi ber også om at virksomheten da orienterer departementet om hvilke tiltak som vil bli gjennomført i den sammenheng.

6. DIALOG OG PLANLAGTE MØTER

Møteplan mellom Arbeidstilsynet og departementet for 2013 fremgår av vedlegg 4.

Med hilsen

Ragnhild Nordaas (e.f.)
ekspedisjonssjef

Tone Kjeldsberg
avdelingsdirektør

Kopi: Riksrevisjonen via BØA (her)

Vedlegg 4

BUDSJETTFULLMAKTER FOR ARBEIDSDEPARTEMENTETS UNDERLIGGENDE VIRKSOMHETER I 2013

SÆRSKILT VEDTATTE FULLMAKTER FOR 2013

Budsjettfullmaktene er ajourført i henhold til endringer i Bevilgningsreglementet vedtatt av Stortinget 26. mai 2005, og i henhold til bevilgningsreglementet vedtatt i kgl. res av 2. desember 2005.

Med hjemmel i denne resolusjonen har Finansdepartementet i Rundskriv R-110/2005 av 5. desember 2005 fastsatt departementenes fullmakter til å gjøre unntak fra enkelte av bevilgningsreglementets hovedprinsipper. Linken til Finansdepartementets rundskriv er http://www.regjeringen.no/upload/kilde/fin/rus/2002/0013/nb_/pdfv/266362-r-110_2005.pdf

1. Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 3 fjerde ledd første setning er at utgifter skal føre brutto i budsjett og bevilgningsregnskap. Samme ledd annen setning gir imidlertid Kongen fullmakt til å gi bestemmelser om nettoføring i forbindelse med utskifting av utstyr. Med hjemmel i kgl.res. av 2. desember 2005 er departementet gitt fullmakt til å samtykke i nettoføring ved utskifting av utstyr på følgende vilkår:

- a) Inntekter fra salg av brukt utstyr kan nettoføres på post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 5 pst. av bevilgningen på den aktuelle posten.
- b) Salgsinntektene må skrive seg fra utskiftinger som er ledd i en rutinemessig fornyelsesprosess. I praksis vil dette gjelde inntekter fra salg av utstyr som er en slik art at det ved anskaffelsen skal dekkes under post 01 Driftsutgifter. Inntekter fra salg av utstyr som etter sin art skal dekkes under post 45 Større anskaffelser og vedlikehold, må derimot bruttoføres på vanlig måte.
- c) Salgsinntektene skal føres til kredit på underpost 01-21 og på underpost 21-21. Føringsen må gjøres slik at det er mulig å kontrollere at grensen på 5 pst ikke overskrides.

Virksomhetene gis fullmakt for 2013 til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr.

2. Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 6 første ledd første setning er at staten bare kan pådras forpliktelser som først skal dekkes etter utløpet av budsjettåret når Stortinget har gitt særlig samtykke til dette. Etter samme paragraf, annet ledd, kan Kongen likevel på visse vilkår gi bestemmelser om adgang til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.

Med hjemmel i kongelig resolusjon av 2. desember 2005 er departementet gitt fullmakt til å samtykke i at det inngås leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår:

- a) Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde den ordinære driften av statlige virksomheter.
- b) Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
- c) For alle avtaler utover ett år, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen.

Det vises for øvrig til bevilgningsreglementet § 10 første ledd der det bl.a. kreves at utgiftsbevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til de forutsatte resultater, samt til et lignende krav i økonomireglementet § 4. Disse bestemmelsene innbærer på foreliggende område både et krav til å vurdere mulige alternativer til leie og kjøp av tjenester, og til utforming av vilkårene i eventuelle avtaler om leie og kjøp av tjenester.

Virksomhetene gis fullmakt for 2013 til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.

3. Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning er at det ikke er adgang til å omdisponere et bevilget utgiftsbeløp fra en post til en annen. I henhold til bevilgningsreglementet § 11 fjerde ledd, nr. 2 kan Kongen gi bestemmelser om overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel.

Med hjemmel i kgl.res. av 2. desember 2005 er departementet gitt fullmakt til å omdisponere fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger påfølgende vilkår:

- a) Det kan omdisponeres inntil 5 pst av bevilgningen under post 01 Driftsutgifter til post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, under samme kapittel
- b) Omdisponeringen må ikke føre til økte utgifter ved at den binder opp framtidige drifts- og investeringsutgifter.

Beløp som er omdisponert fra post 01 Driftsutgifter, kan tas med ved beregning av overførbart beløp under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Virksomhetene gis fullmakt for 2013 til omdisponering i henhold til dette.

4. Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjetterminer

Som hovedregel er det ikke adgang til å overskride et bevilget utgiftsbeløp, jfr bevilgningsreglementet § 5.

I medhold av § 11 fjerde ledd nr. 3 kan imidlertid Kongen gi bestemmelser om overskridelse av driftsbevilgninger med inntil 5 pst til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår.

Med hjemmel i kgl.res av 2. desember 2005 er departementet gitt fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål på følgende vilkår:

- a) Postene 01 Driftsutgifter og 21 Spesielle driftsutgifter, kan overskrides med inntil 5 prosent til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår.
- b) Innsparingen må utgjøre minst en tredjedel av overskridelsen i første påfølgende budsjettår og minst to tredjedeler av samlet overskridelse ved utløpet av andre budsjettår. Innsparingen må skje under de driftsposter som ble overskredet.
- c) Overskridelsen må gå til dekning av utstyrsanskaffelser eller bygningsmessige arbeider.

- d) Fullmakten kan benyttes sammen med fullmakten til å omdisponere inntil 5 pst av bevilgningen under post 01 Driftsutgifter, til post 45 Større nyanskaffelser. Dette innebærer at beløpet det er gitt samtykke til å overskride post 01 med kan omdisponeres til post 45 dersom utstyrsanskaffelser eller de bygningsmessige arbeidene er så store at de bør posteres der og ikke under post 01. For post 21 foreligger ikke tilsvarende mulighet til omdisponering.

Fullmakten delegeres ikke, men virksomhetene kan eventuelt søke Arbeidsdepartementet om samtykke til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjetterminer.

ANDRE BESTEMMELSER

Postene 15-18 Refusjoner av enkelte lønnsutgifter som gir grunnlag for overskridelse av post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter

I Finansdepartementets rundskriv av 16. november 2012 om Statens kontoplan for statsbudsjettet og bevilgningsregnskapet med inndeling i poster og underspesifikasjoner (R-101) angir fire standardposter som skal benyttes ved bokføring av refusjoner av arbeidsmarkedstiltak, foreldrepenger, lærlinger, sykepenger og tilretteleggingstilskudd fra NAV.

- Virksomhetene er gitt en generell fullmakt der postene kan tas med i tilhørende inntektskapitel for virksomheten, og benytte refusjonene til å overskride utgifter på post 01 og 21 med motsvarende beløp, for eksempel til vikarutgifter.

Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste

I henhold til Bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd nr. 1 kan ubrukt utgiftsbevilgning overføres til etterfølgende budsjettår med inntil fem prosent av bevilgningen.

Videre gir bevilgningsvedtak som inneholder stikkordet ”kan overføres” hjemmel til å overføre ubrukt bevilgning til de to etterfølgende budsjettårene.

Det vises til Finansdepartementets veileder om statlig budsjettarbeid punkt 2.4.2.3 for nærmere beskrivelse av overføringsbestemmelsene, samt årlig rundskriv fra Finansdepartementet om overføring av ubrukte midler.

Det er også Finansdepartementet som treffer endelig vedtak om overføring på grunnlag av innsendte opplysninger fra departementet i forbindelse med årsavslutning av regnskapet.

Departementet vil etter at Finansdepartementet har godkjent overføring av ubrukt bevilgning til etterfølgende budsjettår, stille til disposisjon det beløp den underliggende virksomheten skal ha rådighet over i eget brev.

MERINNTEKTSFULLMAKTER

For oversikt over merinntektsfullmakter vises til inneværende års tildelingsbrev pkt. 3.3.

PERSONALFULLMAKTER FOR ARBEIDSDEPARTEMENTETS UNDERLIGGENDE VIRKSOMHETER I 2013

1. Ansettelse, opprettelse av stillinger og lønnsfastsettelse

1.1 Ansettelse, fullmakt til å opprette nye stillinger og fastsette lønn, delegeres til den enkelte virksomhet. I den grad annet ikke er bestemt ved lov eller fremgår av unntakene nedenfor.

1.2 Departementet ivaretar fullmaktene for Arbeidsretten og Riksmeklingsmannen.

1.3 Beslutning om å opprette stillinger fastsettes av virksomhetsleder.

1.4 Virksomhetene har ikke fullmakt til å opprette legestillinger selv. Ved eventuelle behov for nye *ikke-kliniske* legestillinger kan virksomheten rette en søknad til Arbeidsdepartementet.

2. Toppledere

2.1 Departementet foretar ansettelse i topplederstillinger og utnevnelser i embeter.

2.2 Departementet saksbehandler og avgjør også alle saker knyttet til topplederens arbeidsforhold, for eksempel angående:

- Alle typer permisjoner (utdanningspermisjon, velferdspermisjon mv.)
- Alle typer lønnsjusteringer (både midlertidige og permanente)

3. Fullmakt til å føre lokale lønnsforhandlinger

Det fremgår av hovedtariffavtalen hvilke virksomheter som har fullmakt til å føre lokale forhandlinger.

Departementet fører lokale forhandlinger for de virksomheter som ikke har egen forhandlingsfullmakt.

4. Utdanningspermisjon med lønn

Samtlige av departementets underliggende virksomheter som selv ivaretar sin personaladministrasjon, delegeres fullmakt til å innvilge utdanningspermisjon med lønn inntil ett år i samsvar med statens sentrale retningslinjer.

5. Fullmakter ved erstatning til statsansatte for skade på eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten

Departementet gir følgende virksomheter fullmakt til å fatte vedtak om erstatning på inntil kr. 20.000,- til statsansatte for skade eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten:

- Arbeids- og velferdsdirektoratet
- Trygderetten
- Arbeidstilsynet
- Petroleumstilsynet
- Statens arbeidsmiljøinstitutt
- Statens Pensjonskasse

For øvrig skal erstatningskrav sendes Arbeidsdepartementet. Erstatninger ut over kr. 20.000,- skal forelegges Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet via Arbeidsdepartementet.

6. Fullmakter ved erstatningskrav mot staten

Dette gjelder krav mot staten om erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler. Unntatt fra reglene er ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift.

Arbeids- og velferdsdirektoratet er av departementet delegert fullmakt til å fatte vedtak for erstatningsbeløp opp til kr. 150.000,-.

Trygderetten, Pensjonstrygden for sjømenn og Statens pensjonskasse er delegert fullmakt til å fatte vedtak for erstatningsbeløp opp til kr. 50.000,-.

For øvrig skal krav om erstatning sendes Arbeidsdepartementet.

7. Fullmakt til å godkjenne søknader vedrørende regulativet for reiser innenlands for statens regning

Fullmakten gjelder myndighet til å godkjenne søknader vedrørende regulativet for reiser innenlands dekket innenfor virksomhetens eget budsjett. Innvilgningen må gis i samsvar med retningslinjene i Personalhåndboken.

8. Fullmakt til å godkjenne søknader vedrørende regulativet for reiser utenlands for statens regning

Fullmakten gjelder myndighet til å godkjenne søknader vedrørende regulativet for reiser utenlands dekket innenfor virksomhetens eget budsjett. Innvilgningen må gis i samsvar med retningslinjene i Personalhåndboken.

9. Fullmakt til å godkjenne søknader vedrørende flyttegodtgjørelse

Fullmakten gjelder myndighet til å godkjenne søknader vedrørende flyttegodtgjørelse dekket innenfor virksomhetens eget budsjett. Innvilgningen må gis i samsvar med retningslinjene i Personalhåndboken.

10. Fullmakt til å tilstå arbeidsgiverfinansierte elektroniske kommunikasjonstjenester

Fullmakten gjelder myndighet til å avgjøre hvem i virksomheten som tilstås arbeidsgiverfinansierte elektroniske kommunikasjonstjenester dekket innenfor virksomhetens eget budsjett. Innvilgningen må gis i samsvar med retningslinjene i Personalhåndboken, pkt.10.2 Elektroniske kommunikasjonstjenester (telefon mv.).

Vedlegg 3: Rapporteringsoversikt 2013 - Arbeidstilsynet

Frister	Aktivitet
15. januar	⇒ Regnskapsrapport til statsregnskapet
28. januar	⇒ Foreløpig regnskap/omposteringsposter ⇒ Kapitalregnskapsposter
1. februar	⇒ Forklaringer til statsregnskapet 2012 ⇒ Overføring av ubrukte bevilgninger til 2013 ⇒ Rapportering av anvendt kontoplan og regnskapsprinsipp
15. februar	⇒ Plan for løpende regelverksarbeid, jf. pkt. 2.2.4
20. februar	Utkast til <i>årsrapport 2012</i> , jf. pkt. 5.3: ⇒ rapport på mål og resultatkrav, jf. pkt. 2 (herunder rapport på regelverksplan for 2012) ⇒ Rapporteringskrav under pkt. 4: ⇒ Risikostyring, jf. pkt. 4.1 ⇒ Økonomiforvaltning – offentlige anskaffelser, jf. pkt. 4.2 ⇒ Rekruttering av personer med nedsatt funksjonsevne, jf. pkt. 4.5 ⇒ Lærlinger i statsforvaltningen, jf. pkt. 4.6 ⇒ Viderebruk av offentlige data, jf. pkt. 4.7 ⇒ Geografisk fordeling av statlige arbeidsplasser, jf. pkt. 4.8
1. mars	⇒ Endelig årsrapport 2012 til departementet og Riksrevisjonen, jf. pkt. 5.3 ⇒ Behov for bevilgningsendring – 1. halvår 2013 (RnB), jf. pkt. 3.2
2. mai	⇒ Innspill / Bidrag til Prop. 1 S (2013-2014) og tildelingsbrevet med utgangspunkt i bestilling fra departementet, jf. pkt. 5.1.1
15. august	⇒ Halvårsrapporten (avvik) oppgaver og budsjett, jf. pkt. 5.4 ⇒ Oppfølging av sosial dumping- området og status for godkjenningsordningen, jf. pkt. 2.2.2
20. september	⇒ Økonomirapportering pr. 31. august (omgrupperingsproposisjonen), jf. pkt. 3.2 og 5.5.1
1. oktober	⇒ Eventuelle forslag til særskilte FoU-behov 2014, jf. pkt. 5.2
En uke før møtet i oktober	⇒ Innspill til tildelingsbrev for 2014 med utgangspunkt i <u>utkast</u> fra departementet jf. pkt. 5.1.2 ⇒ Oppdatert risikobilde basert på innspill til tildelingsbrev for 2013, jf. pkt. 4.1 ⇒ Ev. forslag til tema for store satsinger 2014, jf. pkt. 5.1.2
3. desember	⇒ Nye store satsingsforslag for 2015 basert på mal fra Finansdepartementet, jf. pkt. 5.1.2
20. februar 2014	Ferdig utkast til <i>årsrapport for 2013</i> : ⇒ Rapport på resultat i hht. mål og styringsparametere, jf. pkt. 2 ⇒ Rapporteringskrav under pkt. 4: ⇒ Risikostyring, jf. pkt. 4.1 ⇒ Økonomiforvaltning – offentlige anskaffelser, jf. pkt. 4.2 ⇒ Sikkerhetstilstanden, jf. pkt. 4.5 ⇒ Rekruttering av personer med nedsatt funksjonsevne, jf. pkt. 4.6

Vedlegg 4: Møteplan 2013 - Arbeidstilsynet

Dato	→ Aktuelle tema for drøfting
4. mars	→ Etatsstyringsmøte våren, kl. 1000 – 1500 - Oslo
Forrige år (2012)/	⇒ Kort gjennomgang og utsjekking av Årsrapport 2012 ⇒ Vurdering av forholdet mellom resultater og ressursforbruk
Inneværende år (2013)	⇒ Konsekvenser for årets prioriteringer og fastsatte mål, herunder avklaring av eventuelle innspill til RnB
Neste år (2014)	⇒ Arbeid med Prop. 1 S (2013-2014) og tildelingsbrev 2014.
4. juni	→ Faglig kontaktmøte, kl. 1000 – 1500 - Oslo
21. og 22. oktober	→ Faglig kontaktmøte / Etatsstyringsmøte høst kl. 1100 (21. oktober) fram til kl. 1300 (22. oktober) – Trondheim
Faglig kontaktmøte	⇒ Nærmere dagsorden fastsettes senere
Inneværende år (2013)	⇒ Status resultatoppnåelse 2013 iht. tildelingsbrevet – halvårsrapport ⇒ Eventuelle behov for justeringer i forhold til fastsatte mål ⇒ Avklaring av eventuelle innspill til omgrupperingsproposisjonen 2013
Neste år (2014) + 1	⇒ Oppdatert risikobilde ⇒ Tildelingsbrev for 2014 ⇒ Tema for nye store satsingsforslag 2015 (frist 3. desember)
Eventuelt: Langtidsplanlegging (2014+)	⇒ Strategi for oppnåelse av formål på lengre sikt